

PSTs åpne trusselvurdering 2010

Innledning

Politiets sikkerhetstjenestes (PST) årlige trusselvurdering er en analyse av forventet utvikling innenfor PSTs hovedansvarsområder. Vurderingen retter fokus mot forhold som kan påvirke norsk sikkerhet og skade nasjonale interesser i 2010. Vurderingens tidshorisont er derfor ett år fram i tid. I løpet av et år kan imidlertid uforutsette hendelser endre vurderingsgrunnlaget og slike hendelser kan få stor betydning for trusselsituasjonen.

Sammendrag

Internasjonal terrorisme vil fortsatt prege trusselbildet i Norge i 2010. Terrortrusselen kan endres raskt, og terroraksjoner kan gjennomføres uten at det foreligger informasjon eller varsel om dette i forkant. Personer i Norge støtter først og fremst ekstreme¹ islamistiske aktører² i utlandet som har en lokal eller regional agenda. Så lenge de utenlandske aktørene opprettholder et slikt lokalt fokus, er det lite sannsynlig at deres norske støttenettverk vil utgjøre en direkte trussel mot Norge. Trusselen fra ekstreme islamister i Norge kan imidlertid øke dersom deres utenlandske kontakter endrer strategi til også å omfatte mål i Europa.

¹ Begrepet ”ekstrem” refererer til holdning til bruk av vold. En ekstrem person er således en person som aksepterer bruk av vold for å oppnå politiske mål. Ekstremisme henspeiler derfor kun på valg av virkemidler og ikke på politiske mål.

² I denne vurderingen vil begrepet ”aktør” bli brukt om personer, grupper, organisasjoner, nettverk eller stater, avhengig av sammenhengen.

Høyre- og venstreekstreme grupper vil sannsynligvis ikke utgjøre noen alvorlig trussel mot norske interesser i 2010. Enkelte grupper og enkeltpersoner vil imidlertid kunne begå voldskriminalitet og forstyrre ro og orden.

Norge vil fremdeles være et mål for aktører som driver skjult anskaffelsesvirksomhet til fordel for mulige våpenprogram. I tillegg vil norske fagmiljøer fortsatt være attraktive mål for ervervelse av kunnskap og kompetanse som kan benyttes i utviklingen av masseødeleggelsesvåpen.

Utenlandsk etterretningsaktivitet i Norge og mot norske interesser vil fortsatt være høy i 2010. PST forventer at politiske beslutningsprosesser relatert til nordområdene vil være særlig utsatt for fremmed etterretningsvirksomhet. Videre vil norske fagmiljøer som er teknologisk langt fremme på olje- og energifeltet, være utsatte mål.

Det må forventes at norske myndighetspersoner vil motta trusler også i 2010, men erfaringsmessig blir svært få trusler forsøkt omsatt i handling. Eventuelle fysiske angrep eller forulemping av myndighetspersoner vil sannsynligvis skje uten forutgående trusler og oftest spontant.

Politisk motivert vold - terrorisme

Terrortrusselen i Norge var generelt lav i 2009. Det pågår imidlertid aktiviteter i enkelte miljøer som kan bidra til å endre trusselsituasjonen i løpet av 2010. Dette gjelder i første rekke miljøer inspirert av ekstrem islamistisk ideologi. Ekstreme islamister har ikke lyktes i å gjennomføre terroraksjoner i Europa i 2009. I løpet av det siste året har det imidlertid blitt avdekket flere konkrete terrorplaner i vestlige land, samt gjennomført en rekke arrestasjoner i terrorsammenheng.

Status - terrortrusselen mot Norge

I Norge er det noen få personer som støtter ekstreme islamistiske organisasjoner i utlandet. Miljøene disse personene inngår i er små og stort sett etnisk homogene. I de siste årene har det også vokst frem miljøer som er sammensatt av ulike etniske grupper. Personer i disse miljøene driver primært med innsamling og overføring av penger til ekstreme islamistiske organisasjoner i utlandet. I tillegg er propaganda, materiellstøtte og identitetsforfalskning

vanlige støtteaktiviteter. Sikkerhetspolitisk uro i land som Afghanistan, Pakistan Irak og Somalia har særlig betydning for støttevirksomheten i Norge.

Det pågår fremdeles radikaliseringsprosesser i enkelte av de ekstreme islamistiske miljøene i Norge.³ Noen få karismatiske lederskikkelser legitimerer og forherliger bruk av vold som et politisk virkemiddel, og oppfordrer andre til å støtte ekstreme islamistiske organisasjoner i utlandet. I kraft av rollen som veiledere kan de være sentrale i å radikalisere andre. Yngre identitetssøkende personer som har vanskelig for å finne religiøs veiledning andre steder, er gjerne sårbare overfor disse lederne.

Vurdering av fremtidig utvikling

Internasjonal terrorisme vil fortsatt prege trusselbildet i Norge i 2010. Trusselbildet kan endres raskt, og terroraksjoner kan gjennomføres uten at det kommer indikasjoner på eller varsel om dette i forkant. Trusselen fra ekstrem islamistisk terrorisme i enkelte europeiske land er fortsatt høyere enn i Norge. Ekstreme islamisters negative fokus på europeiske land påvirker også trusselen mot norske interesser. Viktige symbolsaker, som for eksempel striden rundt karikaturtegningene, motiverer fortsatt ekstreme islamister til å planlegge terroraksjoner mot europeiske interesser. Ekstreme islamister utnytter også symbolsaker bevisst i sin ideologiske propaganda for å mobilisere støtte.

Det er indikasjoner på at enkelte ekstreme islamistiske nettverk som tradisjonelt har vært orientert mot lokale eller regionale forhold, nå også har en mer global tilnærming. Dette er en trend som kan bidra til en økt trussel mot europeiske interesser.

Personer i Norge støtter først og fremst ekstreme islamistiske aktører i utlandet som har en lokal eller regional agenda. Så lenge de utenlandske aktørene opprettholder et lokalt fokus, er det lite sannsynlig at deres norske støttenettverk vil utgjøre en direkte trussel mot Norge. Trusselen fra ekstreme islamister i Norge kan imidlertid øke dersom deres utenlandske kontakter endrer sin strategi til også å omfatte mål i Europa.

Trusselaktører kan fritt reise mellom land i Schengen-området. Dette gjør det ytterst vanskelig å avdekke mistenkelig virksomhet fra personer som reiser mye mellom europeiske land. Bruk av falske reisedokumenter og identifikasjonspapirer er i tillegg utbredt blant potensielle trusselaktører som ønsker å gjennomføre terrorangrep i Europa.

Enkelte personer bosatt i europeiske land reiser til konfliktområder for å delta i treningsleire og få kamperfaring. Det er også mange som reiser fra Norge, blant annet til Afghanistan,

³ I PST defineres radikaliseringsprosesser som en prosess der en person i økende grad aksepterer bruk av vold for å oppnå politiske mål.

Pakistan og Somalia. Selv om de fleste som reiser til disse landene gjør det av legitime årsaker, kan noen av reisene være knyttet til ekstrem islamistisk aktivitet. Det er vanskelig å skille ut potensielle trusselaktører fra den store strømmen av reisende. Personer som returnerer fra opphold i treningsleire, vil kunne utgjøre en direkte trussel ved at de har fått kamperfaring og blitt ideologisk påvirket til å gjennomføre terroraksjoner. De vil sannsynligvis også utgjøre en indirekte trussel i form av å være ideologiske pådrivere for radikaliseringsprosesser av andre.

PST forventer fortsatt at personer med bakgrunn fra konfliktområder og som har tilknytning til ekstreme islamistiske organisasjoner, innvandrer til Norge. Et økende antall personer i Norge med tilknytning til disse organisasjonene kan medføre økt støttevirksomhet fra Norge til terroraktører i utlandet. Dette vil også kunne forsterke utfordringene knyttet til radikaliseringsprosesser og rekruttering. Enkelte personer med kamperfaring kan velge å bruke denne kompetansen til operativ virksomhet. Deltagelse i kamphandlinger kan føre til en lavere terskel for bruk av vold i andre situasjoner. Enkelte som har deltatt i kamphandlinger, kan videre være disponert for traumer som kan resultere i voldelig adferd.

Politiske enkeltsaker og norsk engasjement internasjonalt kan føre til at Norge får negativ oppmerksomhet fra ekstreme islamister. Dette kan på ulike måter påvirke radikaliseringsprosesser i miljøer i Norge, men det er trolig først og fremst norske interesser i utlandet som er de mest utsatte målene. Norsk militær deltakelse i Afghanistan har blitt brukt som motivasjon i flere av tilfellene der norske diplomatiske representasjoner i utlandet har mottatt truende meldinger. Dette innebærer også en skjerpet trusselsituasjon for norske delegasjoner som reiser til risikoområder.

Politisk motivert vold - nasjonal ekstremisme

Nasjonal ekstremisme utføres i Norge av personer som bruker eller oppfordrer til bruk av vold som virkemiddel for å nå politiske mål. I 2009 har det vært et lavt aktivitetsnivå blant høyreekstreme aktører i Norge. Det har også vært mindre bruk av vold blant norske venstreekstreme.

Personer og grupper knyttet til nasjonal ekstremisme representerer grovt sett to hovedretninger. Dette er på den ene siden høyreekstreme aktører, det vil si voldelige personer og grupper som forfekter synspunkter som synes å være inspirert av ulike former for rasisme, nasjonalisme og/eller nazisme. På den andre siden har man venstreekstreme

aktører, det vil si voldelige personer og grupper som forfekter synspunkter inspirert av anarkistisk, antirasistisk og/eller antikapitalistisk ideologi.

Bruk av voldelige metoder bidrar til å skape frykt og utrygghet, hindre fri meningsutveksling og kan dermed i ytterste konsekvens utgjøre en trussel mot demokratiet. Både høyre- og venstreekstreme miljøer tiltrekker seg enkelte ungdommer som i mindre grad er ideologisk motivert, og som primært søker seg til miljøene for å oppnå tilhørighet eller for å få utløp for sin voldelige adferd.

De høyreekstreme gruppene i Norge fremstår som uorganiserte og er svekket på grunn av svak rekruttering og lavt aktivitetsnivå. I den grad høyreekstreme utgjør en trussel, er dette først og fremst i form av enkeltpersoners voldelige adferd. Høyreekstrem ideologi spres via Internett, og nettsidene fremstår i noen tilfeller som rasistiske og truende. PST forventer ingen vesentlig endring i den høyreekstreme aktiviteten i 2010.

Trusselen fra de norske venstreekstreme miljøene knyttes spesielt til demonstrasjoner og markeringer mot diplomatiske representasjoner i Norge. Amerikanske og israelske interesser har tradisjonelt sett vært mest utsatt for venstreekstrem aktivitet. Andre diplomatiske representasjoner kan også være utsatte mål, særlig ved kontroversielle enkeltsaker som får stor oppmerksomhet i media. Det synes imidlertid å være en økende motstand mot bruk av vold hos enkelte i disse miljøene. PST forventer at tendensen til mindre voldsutøvelse i demonstrasjoner og markeringer vil fortsette i 2010.

Høyre- og venstreekstreme grupper vil ikke utgjøre noen alvorlig trussel mot norsk styresett og demokrati i 2010. Imidlertid er det trolig at enkelte grupper og enkeltpersoner vil begå voldskriminalitet og forstyrre ro og orden. Denne volden kan bidra til å skape frykt og utrygghet og påføre enkeltpersoner eller næringsforetak økonomiske tap.

Etterretningsvirksomhet mot Norge og norske interesser

Etterretningsaktiviteten i og mot Norge er fortsatt høy. En rekke staters etterretningstjenester innhenter informasjon om ulike forhold i Norge, og flere har stasjonert etterretningspersonell her. Aktiviteten mot Norge er på samme nivå som i mange andre land i Europa.

Etterretning er målrettet innhenting og bearbeiding av informasjon for å gi et forbedret beslutningsgrunnlag for politiske og militære beslutningstakerne. Stater driver etterretningsvirksomhet mot hverandre i den hensikt å fremme og beskytte egne strategiske interesser, ofte på bekostning av andres. Det er denne skadelige etterretningsvirksomheten i

Norge som er PSTs ansvarsområde. Mange stater bruker betydelige ressurser på sine etterretningstjenester og legger stor vekt på informasjonen som disse tjenestene genererer.

Status - etterretningsaktivitet rettet mot norske interesser

Norges ressurser, teknologi og geografiske plassering er av strategisk interesse for flere stater. Som NATO-medlem og deltager i NATOs internasjonale operasjoner er vi en del av et sikkerhets- og forsvarspolitisk samarbeid som gjør oss interessante for enkelte etterretningstjenester.

Utenlandske etterretningstjenesters interesse for NATO ble demonstrert våren 2009 gjennom domfellelsen av tidligere leder av Estlands nasjonale sikkerhetsmyndighet (2001-2006), Herman Simm. Han skal over flere år blant annet ha innhentet og overlevert gradert NATO-informasjon til en utenlandsk etterretningstjeneste. Simm hadde i embeds medfør kontakt med personer i Norge. Saken viser at etterretningstjenester er langsiktige, kreative og grundige i sin virksomhet.

Etterretningstjenester viser stor interesse for energirelaterte spørsmål og avansert teknologi. Norge har betydelige energiresurser, og nordområdene er et viktig utenrikspolitisk satsingsområde for den norske regjeringen. PST registrerer i dag størst etterretningsvirksomhet innenfor forvaltningen av olje- og gassressursene i nordområdene.

Flere stater står bak flyktningsspionasje i Norge. Formålet med denne virksomheten er først og fremst å undergrave, nøytralisere eller eliminere politisk opposisjon. Enkelte stater bruker terrorbekjempelse som påskudd for å gjennomføre etterretningsvirksomhet mot innvandrermiljøer i Norge. Slik spionasje kan skape frykt og uro hos personer som bor i Norge. Dette kan også få negative konsekvenser for personer som befinner seg i hjemlandet. Mye tyder på at flyktningsspionasjen som pågår i Norge, ikke anmeldes eller rapporteres til norske myndigheter. Det kan derfor være store mangler i vår kunnskap om denne trusselen. Av frykt for represalier fra hjemlandets regime og en medbrakt mistillit til politi- og sikkerhetstjenester kan enkeltpersoner avstå fra å rapportere om den virksomheten de utsettes for.

Vurdering av fremtidig utvikling

Utenlandsk etterretningsaktivitet i Norge og mot norske interesser vil fortsatt være høy i 2010. Politiske beslutningsprosesser har tradisjonelt vært et prioritert mål, og PST forventer at forhold knyttet til nordområdene som utenrikspolitisk satsingsområde vil være særlig

utsatt. Etterretningsvirksomhet vil for eksempel rettes mot uavklarte juridiske spørsmål i området, slik som norsk håndhevelse av vernesonen og tolkninger av Svalbard-traktaten.

Nordområdene er også base og testområde for en bred forsknings- og utviklingsvirksomhet relatert til polar-, rom- og petroleumsteknologi. Utvinning av olje- og gassressurser i nord forutsetter stadige teknologiske nyvinninger. Flere tjenester fokuserer på slike teknologimiljøer for å kunne oppnå konkurransefordeler. Norske fagmiljøer er teknologisk langt fremme på dette feltet og må derfor regne med uønsket etterretningsaktivitet mot sine virksomheter.

Flere land prioriterer etterretning mot økonomiske mål, og PST forventer fortsatt etterretningsvirksomhet mot norsk næringsliv. I enkelte land er det tette bånd mellom etterretningstjenester og næringsliv. Industrispionasje foregår derfor også i statlig regi. En mulig strategi i denne sammenheng er at utenlandske bedrifter, med tilknytning til sine respektive lands etterretningstjenester, innleder fiktive forhandlinger i den hensikt å få tilgang til verdifull informasjon om prototyper og tekniske spesifikasjoner.

Fremmede staters etterretningsaktivitet vil fortsatt rette seg mot politiske beslutningstakere, ansatte i embetsverket, næringslivsaktører, journalister samt personer innen forskning og utvikling. Etterretningsoffiserer som opererer under diplomatisk dekke, vil i det lengste skjule sin etterretningstilknytning overfor sine kontakter. De søker å etablere sosiale relasjoner for å oppnå fortrolighet. Etterretningsoffiseren vil gjennom slike kontakter søke å påvirke eller undergrave norske beslutningsprosesser til fordel for en fremmed stat.

Etterretningstjenester vil også benytte andre aktører og metoder enn etterretningsoffiserer under diplomatisk dekke. Etterretningspersonellet kan utgi seg for å være journalister, næringslivsaktører eller være en del av tilreisende delegasjoner, også på høyt politisk nivå. Disse kan lettere unngå uønsket oppmerksomhet, og det er derfor vanskeligere å oppdage denne typen etterretningsaktivitet. Etterretningstjenestene vil bruke langt mer aggressive metoder mot norske borgere i tjenestenes hjemland enn det de gjør i Norge.

Infiltrasjon forventes fortsatt å være en anvendt etterretningsmetode rettet mot mål i Norge. Dersom infiltratører lykkes med å få sentrale jobber innen offentlig og privat sektor, kan dette føre til stor skade. I tillegg kan ansatte bli presset av en etterretningstjeneste til å gi informasjon. Personer med bakgrunn fra autoritære regimer er spesielt sårbare for slik virksomhet. I slike situasjoner kan trusler mot gjenværende familie i hjemlandet bli brukt for å presse vedkommende til å gi informasjon.

I tillegg til å rekruttere kilder og kontakter, vil flere stater også ha betydelig avlyttingskapasitet i 2010. Mye sensitiv informasjon blir formidlet gjennom telefon og Internett, og flere lands

etterretningstjenester har metoder for å avlytte slik trafikk. Videre vil flere stater fortsette å utvikle sin kapasitet innenfor datanettverksoperasjoner.

Etterretningsevneens skjulte og langsiktige karakter kan gjøre det vanskelig å knytte skadevirkninger direkte til den forutgående etterretningsaktiviteten. Sensitiv informasjon er ikke nødvendigvis gradert. En etterretningsoffisers forespørsel til en kilde kan isolert sett oppfattes som ubetydelig. Sammen med øvrig innhentet informasjon kan dette imidlertid påføre norske interesser skade. Skadevirkningene vil innebære redusert handlingsrom til å utforme og iverksette norsk politikk, svekket forhandlingsposisjon samt tap av bedriftshemmeligheter og kontrakter.

Spredning av masseødeleggelsesvåpen

Det har siste år ikke skjedd vesentlige endringer i anskaffelsesaktiviteten rettet mot norske virksomheter. Norge er fortsatt mål for aktører som forsøker å anskaffe varer og teknologi som kan brukes til å utvikle og produsere masseødeleggelsesvåpen⁴.

Flere land har behov for å importere teknologi og kunnskap for å utvikle programmer relatert til masseødeleggelsesvåpen. I tillegg har en rekke land den siste tiden vist interesse for kjernefysisk teknologi. Dette skyldes blant annet at kjernekraft har blitt et mer aktuelt tema i debatten rundt miljø og klima. Utvikling av kjernekraft representerer en spredningsrisiko ved at det kan gi land nødvendig infrastruktur og teknologisk ekspertise som potensielt kan danne grunnlag for å utvikle kjernevåpen.

Status - utfordringer knyttet til spredning av masseødeleggelsesvåpen

Norge er fremdeles et attraktivt mål for aktører som driver skjult anskaffelsesvirksomhet til fordel for mulige våpenprogram. Disse aktørene er pågående og bruker stadig nye metoder for å omgå nasjonale og internasjonale eksportkontrolltiltak. Aktørene søker bevisst å skjule oppkjøp av lisenspliktige produkter, blant annet ved utførsel av produktene til transittland, bruk av frontfirmaer og falske sluttbrukererklæringer.

For å utvikle og drifte et masseødeleggelsesvåpenprogram trenger man ekspertise og teknologi innenfor et bredt spekter av fagområder. Eksport av det som kalles immaterielle ytelser er en særlig utfordring. Immaterielle ytelser omfatter teknologi og kompetanse som direkte kan brukes til å utvikle et lands militære kapasitet. Det finnes studenter og forskere i

⁴ Masseødeleggelsesvåpen omfatter i denne sammenheng kjemiske, biologiske, radiologiske og kjernefysiske våpen, samt leveringsmidler for slike.

Norge som kan være innenfor målgruppen i FNs ikke-spredningsresolusjoner, og som dermed skal hindres i å overføre fagkunnskap til sine respektive lands myndigheter.

Vurdering av fremtidig utvikling

PST forventer at anskaffelsesforsøk mot norske aktører i 2010 fortsatt vil representere en utfordring. Dagens eksportkontroll er i stor grad basert på tillit til at aktører innen eksport har kunnskap om og motivasjon til å etterleve regelverket. Et betydelig problem knyttet til eksportkontroll er ukjente sluttbrukere og frontfirmaer. Manglende kjennskap til faktisk sluttbruker kan bidra til at kritiske produkter og teknologi blir eksportert fra Norge til aktører som har til hensikt å misbruke produktene til å utvikle masseødeleggelsesvåpen.

Norge vil i 2010 fortsatt være attraktivt for de som søker å tilegne seg teknologi og kompetanse som kan misbrukes i forbindelse med utvikling av masseødeleggelsesvåpen. Det høye teknologiske nivået i Norge innebærer at enkelte produkter og ekspertise, som er viktig for å utvikle våpenprogrammer, kan skaffes gjennom norske virksomheter samt utdannings- og forskningsinstitusjoner.

Prinsippet om akademisk frihet og kunnskapsdeling innen forskning er viktig og står sterkt i Norge. Samtidig har Norge ansvar for å forhindre at kunnskap innenfor norsk næringsliv, samt innenfor norske studie- og forskningsmiljøer, misbrukes til å utvikle masseødeleggelsesvåpen. Det pågår i dag et arbeid for å se på kontrollmekanismer som skal gjøre det enklere å vurdere utenlandske studenter og forskere som søker seg til sensitive fagområder. Arbeidet med disse kontrollmekanismene er imidlertid på et tidlig stadium. Dersom det ikke etableres tilfredsstillende rutiner og kontrollsystemer, er det sannsynlig at fagkunnskap og kompetanse fra Norge vil utnyttes til fordel for utvikling av masseødeleggelsesvåpen.

Sikkerhetspolitiske forhold vil ha betydning for norsk ikke-spredningsarbeid. Flere land i Midtøsten har den siste tiden vist interesse for å skaffe seg kjernefysisk teknologi. Dette kan potensielt øke konfliktnivået i regionen. I tillegg kan det resultere i at anskaffelsesvirksomheten rettet mot Norge vil øke på lengre sikt.

Trusler mot myndighetspersoner

Det ble ikke gjennomført fysiske angrep på myndighetspersoner⁵ i Norge i 2009. Det var heller ikke noen økning i antall fremsatte trusler⁶. Omfanget av negative ytringer mot myndighetspersoner var vedvarende høyt.

Trusler mot myndighetspersoner fremsettes for det meste av personer som er i psykisk ubalanse. Deres psykiske tilstand varierer og er avhengig av behandlingstiltak og livssituasjon. Mange trusselutøvere misbruker rusmidler, noe som kan bidra til å redusere terskelen for å komme med truende utsagn. Bakgrunnen for å fremsette trusler mot myndighetspersoner handler ofte om en opplevelse av å ha blitt krenket av myndighetene. Trusselen fremsettes for å få utløp for frustrasjon, tilkjennegi misnøye, vekke oppmerksomhet eller utøve politisk press og påvirkning. Hvilke konkrete politikere som utsettes for trusler, har ofte sammenheng med deres fagansvar og medieeksponering.

I de fleste tilfeller er det ingen sammenheng mellom uttalte trusler og faktiske forsøk på å påføre myndighetspersoner fysisk skade. Internasjonal erfaring viser at fysiske angrep mot myndighetspersoner stort sett utføres av personer som ikke har fremsatt trusler i forkant. I de fleste tilfellene har imidlertid personene vist interesse for myndighetspersonen tidligere. Utfordringen for PST er å få informasjon om potensielle trusselutøvere på et så tidlig tidspunkt at fysiske angrep kan forebygges.

PST forventer at myndighetspersoner i Norge vil motta trusler også i 2010, men en vesentlig økning er ikke sannsynlig. Trusselutøverne vil sannsynligvis være motivert av det samme som tidligere. De fleste truslene vil trolig ikke bli forsøkt omsatt i handling. Eventuelle fysiske angrep eller forulemping av myndighetspersoner vil sannsynligvis skje uten forutgående trusler og oftest spontant.

Sosiale nettmedier som Twitter, Facebook, blogging og ulike debattfora på Internett har blitt viktige arenaer for samfunnsdebatten. Nettmediene gjør det lettere for publikum å ytre seg overfor eller om myndighetspersoner. Terskelen for å ytre seg kritisk har mest sannsynlig blitt lavere. Ytringer fremmes gjerne impulsivt, i affekt eller under ruspåvirkning, og bærer preg av å være lite gjennomtenkte. Denne type aktivitet kan bidra til at frustrasjon og misnøye får utløp. Imidlertid kan slike ytringer på Internett også føre til at personer oppildner hverandre.

⁵ Med myndighetspersoner forstås vi medlemmer av kongehuset, Stortinget, regjeringen og Høyesterett, samt representanter for fremmede stater som oppholder seg i Norge. I tillegg kan PST, etter beslutning fra Justisdepartementet, gis et forebyggende ansvar for andre trusselutsatte personer.

⁶ PST anser at det foreligger en trussel dersom en person tilkjennegir eller må antas å ha intensjon om og kapasitet til å påføre en myndighetsperson fysisk skade.

PST forventer at truslene i 2010 hovedsaklig vil bli fremmet gjennom ulike sosiale nettmedier.

Nyere nettmedier bidrar til at personer i Norge løpende kan få et ufiltrert tilfang av informasjon, herunder lyd og bilde, fra internasjonale konflikter og saker som oppfattes provoserende av enkelte. Frustrasjon og maktesløshet kan rettes mot de som anses å være ansvarlige norske myndighetspersoner eller fremmede lands representasjoner i Norge. PST forventer at internasjonale konflikter og kontroversielle saker også i 2010 vil kunne føre til aggresjon og trusler mot norske og utenlandske myndighetspersoner.

Avslutning

Det norske samfunnet er i hovedsak fredelig og stabilt, og uten alvorlige interne konflikter eller skillelinjer. Norge har et stabilt og godt forhold til andre land, preget av utstrakt bilateralt og multilateralt samarbeid. Det er ingen utviklingstrekk som tyder på at dette vil endre seg vesentlig i 2010.

Denne trusselvurderingen viser imidlertid at det er flere forhold som kan ha en negativ innvirkning på norsk sikkerhet og som kan skade nasjonale interesser. Dette er forhold PST som en forebyggende tjeneste har som oppgave å forhindre. Det er av avgjørende betydning at også andre nasjonale aktører er seg bevisst hvordan de kan rammes av disse truslene og hvordan de selv best kan forebygge uønskede eller skadelige hendelser.

Personer og grupper motivert av ekstrem islamistisk ideologi representerer en alvorlig trussel mot europeisk sikkerhet. Å forebygge terroraksjoner både nasjonalt og i samarbeid med andre lands sikkerhetstjenester vil også i 2010 være den høyest prioriterte oppgaven for PST. Fremmede staters etterretningstjenester utøver fremdeles virksomhet som er skadelig for norske politiske og økonomiske interesser. Det vil være en vesentlig oppgave for PST å forebygge at disse statene, gjennom sine etterretningstjenester, skaffer seg informasjon som undergraver norske nasjonale interesser. Videre må fordekt anskaffelsesvirksomhet som kan medvirke til spredning av masseødeleggelsesvåpen og derigjennom skade nasjonalt omdømme, hindres.